

STOMI INFO

Komplikationer der kan opstå efter en stomioperation

Ved alle typer kirurgiske indgreb, får man en gennemgang af årsagen, fordele og risici. Ved en stomioperation er risikoen den samme som for andre kirurgiske indgreb. Selvom komplikationer efter operationen er uhyre sjældne, kan det være godt at have en vis viden om de komplikationer, der kan opstå. Skulle der opstå komplikationer er det nemmere at forstå hvad det handler om.

Tidlige komplikationer efter operation

INFEKTION

Operationsarret er ofte ganske tæt på stomien. Hvis lækage fra stomien kommer i kontakt med såret, kan der være en risiko for infektion af såret. Det sker sjældent og kan undgås ved jævnligt at tømme stomibandagen eller skifte den. Nogle gange kan der være en lille infektion lige ved stomien. En infektion er karakteriseret ved, at det bliver rødt og med en lille opsvulmning i det inficerede område og nogle gange får man feber. Antibiotisk behandling kan være hensigtsmæssig.

SEPARATION

Efter anlæggelse af stomien, sys tarmen til huden. Ind i mellem sker det at stingene løsner sig og derved skaber noget, der hedder separation. Det er helt ufarligt og stomisygeplejersken kan løse problemet på forskellige måder.

NEKROSE

Stomien skal have god blodcirkulation og det kan ses ved at stomien er lyserød og skinnende. Hvis blodcirkulationen er forringet eller ophører til en del af tarmen, forekommer det normalt inden for 24–48 timer efter operationen. Stomien vil derefter blive mørkere i farven og kan blive næsten sort, et tegn på at blodforsyningen forringes, hvilket kaldes nekrose. Stomien holdes under observation og hvis det ikke forsvinder, så skal du igennem en ny operation, hvor man laver en ny stomi. Den nye stomi, laves af et nyt stykke sund tarm og placeres oftest i det samme hul.

TILBAGETRUKKET STOMI

Det sker, at tarmen delvis trækkes ind i maven igen. Stomien vil derefter være i hudniveau, i stedet for at stå lidt ud fra maven som den normalt gør. Årsager hertil kan være:

- ▶ Vanskeligheder med at trække tarmene ud gennem hullet i maven
- ▶ Vægtforøgelse efter operationen

Det kan være sværere at bandagere en tilbagetrukket stomi, så afprøvning af egnede bandager er vigtig. Der findes tætningsringe og stomibandager med indbygget konvexitet, hvilket betyder, at stomien skubbes lidt mere frem fra kroppen. Din stomisygeplejerske kan give dig støtte og hjælpe dig med at finde den rigtige bandage.

Senkomplikationer

BLØDNING

Tarmen har en meget god blodgennemstrømning, hvilket er afgørende for at kunne optage alle de næringsstoffer, vi indtager. De små blodkar som kaldes kapillærer, kan ret nemt begynde at bløde, når du vasker og rengør stomien og det er normalt. Du kan sammenligne det med gummerne, der sommetider bløder når du børster tænder.

Hvis du tager medicin, der øger risikoen for blødning, såsom warfarin, som reducerer blodets evne til at størkne eller acetylsalicylsyre, som er i noget smertestillende medicin, kan det øge risikoen for blødning fra stomien.

Hvis blødningen ikke er sparsom, ikke ophører eller hvis der er blødning inde fra stomien, bør du søge læge.

FRIKTION

Der kan opstå friktion, hvis stomien konstant gnider/skaver mod stomibandagen. Det kan også opstå, hvis hullet i stomiklæberen er for lille. Små sår kan forekomme på stomien og svarer til et almindeligt skrab/sår på huden. Sørg for, at du har den rigtige hulstørrelse i stomibandagen. Kontakt evt. din stomisygeplejerske for hjælp til at få målt din stomi.

GRANULOMER

Der kan være knopper/vævsforandringer der kaldes granulomer. De kan forekomme både på stomiroden og på toppen af stomien. Det menes, at vedvarende friktion fra stomibandagen kan give anledning til disse granulomer. Granulomer er uskadelige, men kan give en følelse af ubehag, fordi de ofte bløder nemt. Hvis stomiklæberen sidder på toppen af granulomer, kan det sommetider medføre lækage, fordi fugt fra granulomer gør at stomiklæberen ikke sidder helt op mod huden. Din stomisygeplejerske kan behandle granulomer og hvis de ikke forsvinder, vil du blive henvist til lægen. Kontroller også, at du har den rigtige hulstørrelse i stomibandagen.

STOP I TARMEN (OBSTRUKTION)

Stop i tarmene kan ske af forskellige årsager. En årsag kan være en samling af fødevarer, som ikke har undergået fordøjelse. Det kan også opstå, hvis en del af tarmen er snæver eller hvis tarmen er snoet. Når stop sker, kommer der ikke noget fra stomien og du får ondt i maven. Hvis afbrydelsen skyldes ufordøjet mad, kan det sandsynligvis afhjælpes uden operation. Du kan prøve at drikke ekstra væske og dyrke motion. Hvis symptomerne varer ved, søg lægehjælp. Den sædvanlige foranstaltning er, at indtage kontrastvæske og derefter røntgen af passagen i tarmen – normalt løser denne undersøgelse stoppet i tarmen. Hvis tarmen er for snæver eller hvis den har snoet sig selv, kan det kræve kirurgisk indgreb. Kontakt altid din læge/søg altid lægehjælp, hvis du har mistanke om en blokering i tarmen.

STORT OUTPUT

Ileostomiopererede kan lide af vand-tynd og øgede mængder af "output" fra deres stomi. Ileostomiopererede har ikke deres tyktarm og er derfor mere sårbare overfor for dehydrering. Tegn på dehydrering er:

- ▶ Tørst
- ▶ Hovedpine
- ▶ Sløvhed
- ▶ Eventuelle snurren
- ▶ Koncentreret urin
- ▶ Let svimmelhed
- ▶ ...eller en kombination af disse symptomer

Hvile, salt og vand/væske afhjælper dehydrering. Tag medicin, der stopper tynd afføring (fås uden recept på apotekerne). Hvis symptomerne ikke aftager, bør du søge læge.

STOMIBROK

Brok ved stomien kan opstå af forskellige årsager. Brokket ses som en bule på maven på eller omkring stomien og kan variere i størrelse. Det er mest almindeligt for kolostomiopererede (dem med en kolostomi). Brok er en smule mere almindelig hos ældre og overvægtige. Brok kan opstå under tunge løft og hård motion. Man opererer kun yderst vanskelige brok, da der er en risiko for, at du får det igen. Det kan føles mere behagelig, at bære en form for støttebuks eller bælte, når du har et brok.

PROLAPS

Prolaps af stomien betyder, at stomien glider længere frem, men uden at stomien løsner sig fra maven. Selve stomistykket, som du ser på din mave, glider længere frem i sig selv. Det er individuelt, om det er noget der varer ved. Men det er vigtigt, at den kan glide ind på plads igen, når du lægger dig ned. Ind imellem skal man hjælpe stomien med at komme ind på plads igen med fingrene. Ofte vil prolapsen komme frem igen, når du sætter dig op eller rejser dig. Med forbehold for at stomien bevarer sin farve og funktion, så er prolaps helt uskadelig. Du bør sikre dig, at du har den rigtige størrelse hul i stomibandagen og være opmærksom på, at du kan få brug for at skifte til en større pose, så den passer til stomien.

Kontakt din stomisygeplejerske for rådgivning og vedrørende bandager og støtte

Hvis prolapsen er for lang og skaber problemer, kan du få stomisygeplejersken til at lave en henvisning til lægen for at diskutere eventuelle yderligere tiltag.

TILBAGEFALD

I sjældne tilfælde kan sygdommen, som var grunden til, at du fik en stomi, som Crohn's sygdom eller tarmkræft komme igen. Hvis du føler noget, der gør dig urolig, bør du søge læge.

ÅREKNUDER

De små kapillærer blodkar i huden omkring stomien kan blive anstrengt, så der udvikles såkaldte åreknuder. Huden omkring stomien kan nemt farves lilla. Årsagen kan være, at der er et pres på huden omkring stomien, hvilket kan opstå, hvis man f.eks har nedsat leverfunktion. Hvis du bruger en-dels bandager, kan et skift til en to-dels bandage måske hjælpe. Kontakt din stomisygeplejerske for gode råd.

Brochuren er udgivet af Salts Healthcare, England og oversat til dansk.

TILBEHØR OG HJÆLPEMIDLER TIL STOMI

Salts Healthcare har et omfattende sortiment af stomibandager og en bred vifte af tilbehør, der kan være løsningen på problemer såsom lækage, hudirritation, lugt og klæberester.

Brochuren kan downloades fra Kirstine Hardam A/S' hjemmeside: **www.hardam-shop.dk**

For yderligere information eller prøver, kontakt venligst:

97 42 32 33

post@hardam.dk

www.hardam-shop.dk

kirstinehardam

@SaltsHealthcare

SaltsHealthcare

SaltsHealthcare

®Registered trade marks of Salts Healthcare Ltd. ©Salts Healthcare Ltd 2019. Products and trade marks of Salts Healthcare Ltd are protected by UK and foreign patents, registered designs and trade marks.

For further details, please visit www.salts.co.uk

RM765617 04/19